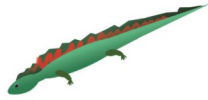

Jeśli masz trochę szczęścia, może Ci się trafi
Ujrzeć pięknego ptaka, czyli kowalika.
Jako jedyny w Polsce chodzić on potrafi
Po korze głową w dół. Ludzi też unika.

Jesteśmy na wierzchołku, lecz idźmy do celu
Drogą bardzo szeroką, po z betonu płytach
Do Stawu Szczytowego – domu zwierząt wielu
Sprawdź drugą tabliczkę – nie błądzi, kto pyta.

Plązy ogoniaste – dwa gatunki traszki:

Górska i _____ żywot błogi wodną
1 14

W tym stawie, nad którym przelatują ważki.
Wracamy na szczyt góry znaną już nam drogą.

Gdy wracasz, być może chodzi Ci po głowie
Co znaczy ta nazwa świeżo odgadnięta.
Kryje się za nią istot żywych mrowie.
Hasło to po łacinie: „Królestwo: Zwierzęta”.

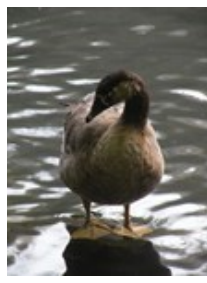
Ze szczytu zjeżdżamy kolejką torową.
Zatwardziały piechur pójdzie pewnie szlakiem,
Bo ceni nad wyraz kondycję swą zdrową.
Zejdzie, skąd przyszedł, idąc za tym znakiem.

Nie czas na sen letni, czyli **estywację**.
Za hasło odcisk pieczęci dostaniesz w nagrodę,
Gdy odwiedzisz turystyczną naszą informację.
Pamiętaj wciąż turysto, by kochać przyrodę.

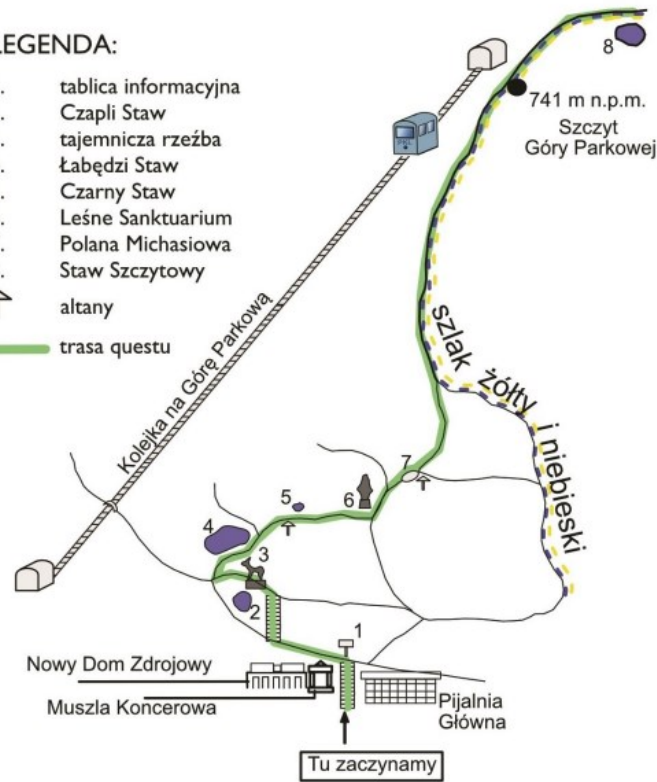
HASŁO

_____ : _____
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

LEGENDA:

1. tablica informacyjna
 2. Czapli Staw
 3. tajemnicza rzeźba
 4. Łabędzi Staw
 5. Czarny Staw
 6. Leśne Sanktuarium
 7. Polana Michasiowa
 8. Staw Szczytowy
- ↑ altany
- trasa questu

Tekst i szata graficzna: Piotr M.
Opiekun Questu: Punkt Informacji
Turystycznej w Krynicy Zdroju,
ul. Zdrojowa 15
Konsultacje: Agnieszka Ch., Karolina L.

Literatura:
M. Buszko-Briggs, *Plązy i gady Polski*, Warszawa 2002.
A.S. Kruszewicz, *Ptaki Polski*. Tom II. Warszawa 2008.
J. Mazgajska, *Plązy świata*, Warszawa 2009.

Punkt Informacji Turystycznej w Krynicy -Zdroju

33-380 Krynica-Zdrój
ul. Zdrojowa 15
Tel.: 18 472 55 77; 18 472 55 88

Quest: Mieszkańcy Krynickiego Parku

Gdzie to jest:

Krynica-Zdrój jest znanym uzdrowiskiem leżącym na granicy Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Lokalny Park Zdrojowy stanowi miejsce zamieszkania wielu gatunków zwierząt, w tym płazów, ptaków i ssaków.

Początek wyprawy:

Trasa rozpoczyna się na Deptaku, na schodach między Pijalnią Główną oraz Muszlą Koncertową.

Tematyka:

Quest pozwoli Ci poznać się z gatunkami kręgowców zamieszkujących tereny parku oraz z ciekawostkami na ich temat.

Czas przejścia: około 60 minut do ostatniego przystanku za szczytem Góry Parkowej.

Jak szukać skarbu?

Kieruj się wskazówkami zawartymi w queście i wpisz nazwy zwierząt z tabliczek informacyjnych, bądź zgaduj je na podstawie rzeźb. Pomocną może być mapa zamieszczona z tyłu. Ponomerowane litery dadzą hasło, z którym warto zgłosić się w Punkcie Informacji Turystycznej na ulicy Zdrojowej 15 (naprzeciw poczty).

Witaj drogi turysto – oto Twe zadanie:
Spisuj nazwy zwierząt – czasami z tabliczek.
Z numerami litery dadzą rozwiązanie.
Będzie nim hasło bardzo tajemnicze.

W centrum miasta jest deptak i strefa piechura.
Stoi tu pijalnia mineralnej wody.
Za nią jest wzniesienie – to Parkowa Góra.
Tuż obok budynku znajdują się schody.

Podążaj nimi, aż ujrzysz tablicę
-Schemat parku, a w nim niejedno drzewo,
Ścieżki i zwierzęta – wszystkiego nie zliczę.
Zapoznaj się z planem i skieruj się w lewo.

Znajdziesz w końcu jeziorko otoczone murem.
To Czaplí Staw – w nazwie pewien ptak się skrywa.
Czytaj teraz z tabliczki ważne słowa, które
Zdradzają jego gatunek – to jest CZAPLA

Na prawo od stawu znowu mamy schody.
Kiedy będziesz się wspinał, patrz także na boki:
Znajdziesz dwie tablice na temat przyrody.
Ważne są dla Ciebie – nie omiń ich wzrokiem.

Wpisz teraz do questu obie nazwy nowe:
To „ROPUCHA _____” oraz „ŻABA _____”.

Zwierzęta te to **plązy** są **bezogonowe**:
Grupa, co trwa od **triasu**, czyli już od dawna.

W tyle głowy ropuch, tuż za oczodołem,
Są skupiska jadu, które plązy chronią.
Zwiemy je **parotydem** – przysusnym gruczołem,
co w walce o życie skuteczną jest bronią.

Parotyd ma też płaz, co ludzi unika.
Lubi bliskość wody, unika gorąca.
To salamandra – nazwa z perskiego języka,
co znaczy po prostu „w ogniu żyjąca”.

Kilka jej gatunków odrzuca swój ogon
Gdy ktoś za niego się nagle uchwyci.
Zjawisko to znane jest wszystkim biologom,
Dla niego nazwę **autotomia** mają w użyciu.

O jądzie pląza zaświadczą kolory:
Na czarnym tle widać żółte plamy liczne.
Drapieżnik nie jest połknął salamandrę skory:
Tak odstraszą go barwy **aposematyczne**.

Dość mowy o plązach, wracamy na schody.
Stoi na ich szczycie rzeźba tajemnicza.
Sprawdź jakie to zwierzę – niezwykłej urody
Mały to _____ – chyba w trakcie wycia.

Jego głowę zdobiją okazałe rogi.
Ssak **parzystokopytny** – „dlaczego?” –ktoś spyta.
„Czy jest tak dlatego, że ma cztery nogi?”
Cóż, parzyste liczby palców tworzą mu kopyta.

Idź znowu na lewo, po dróg skrzyżowanie.
Nawet jest tu przejść, ale wybrać które?
Obierz teraz to kostką brukowane,
Co zawraca ostro w prawo, a nadto pod górę.

Kiedy krótki odcinek drogi pokonamy,
Znajdziemy zbiornik, a w nim wodne ptaki.
Jako „Staw Łabędzi” wszyscy go tu znamy.
Aby wpisać nazwy, patrz znowu na znaki.

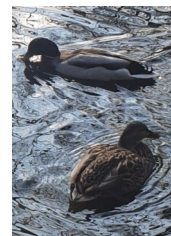
Samce kaczek krzyżówek – to zielone głowy.
Dużo mniej kolorowe są jednak samice.
Oto nowe zjawisko: to **dymorfizm płciowy**,
Gdy między płciami łatwo wytyczyć granicę.

ŁABĘDŹ _____ stawowi swą nazwę nadaje.
_____ się kojarzy z liściem nam klonowym,
_____ natomiast -z faraonów krajem.

Wszystkie ptaki wodne **gruczoł** mają **kuprowy**.

Wydziela on substancję co pióra pokrywa,
Gdy więc zwierzę nieco się zamoczy
Wszystko po nim jak po kaczce sływa,
A ptak zostaje suchy, jak zawsze uroczy.

Żaby i ropuchy bez udziału wody
Mnożyć się nie mogą, zatem każdej wiosny,
Przybywszy z daleka, by rozpocząć gody,
Łączą się tu w **amplexus** – plązi splot miłosny.

Składają wtedy jaja jako **skrzek** nam znane.
Następnie z nich młode lęgną się **kijanki**.
Jaja ropuch są małe, taśmą powiązane (1).
Żabie – pokryte warstwą przezroczystej pianki (2).

Ścieżka wiedzie wzdłuż brzegu, potem idzie w górę.
Po prawej, w zaroślach zobaczysz altanę,
A dalej po lewej – wodne oczko, które
Jest od wielu już lat Czarnym Stawem zwane.

Nazwy zwierząt ukryto w tekście o zbiorniku.
Z nich dane nam wybrać _____ GÓRSKIEGO.

Małego tego pląza w świecie drapieżników
Z ciekawego znamy odruchu obronnego.

To żyjątko, gdy wróg w pobliżu się czai,
Przewraca się na plecy z umarłego pozą.
Strategia, gdy zwierzę nieżywe udaje
Zwana jest przez ekspertów nieraz **tanatozą**.

Czasem, w wodzie jeziorka nagrzanego od słońca,
W liściach, na kamieniu, albo w kupce trawy
Spotkać też możemy długiego zaskronica,
Co ma w tyle głowy parę plam białawych.

Ścieżka wiedzie dalej i nieco pod górę.
Czasem z drzewa na drzewo wiewiórka gdzieś skoczy
Nad sanktuarium Maryi z Jej piękną figurą.
Można stanąć kontemplując zakątek uroczy.

Wyżej jest zbieg dróg gdzie Michasia Polana.
Idź tu prosto ścieżką, co w prawo zawija
Bitą drogą, przy której dostrzeżesz _____

Przez bobasa objęta jest jego szyja.

Trochę dalej za rzeźbą poszukaj chodnika,
Co wiedzie stromo w górę, a także i w lewo.
Widać jego początek – reszta w cieniu znika.
Skruta przez niejedno pozostaje drzewo.

Teraz fragment najdłuższy, ale piechur rączy
Sprawnie też pokona ten odcinek, z którym
Żółty i niebieski szlak następnie się łączy,
Biegają później razem aż na sam szczyt góry.

